

AFGØRELSE

energi

KLAGENÆVNET

(lov om CO₂-kvoter)

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Elsam Kraft A/S af 7. januar 2005 over
AFGØRELSE FRA Energistyrelsen af 14. december 2004
OM Klage over vilkår i godkendelse af overvågningsplan for
Fynsværket

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

NÆVNETS Formand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, dr. scient.adm. Ole Jess Olsen
I SAGEN Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann

NÆVNETS Vilkåret i Energistyrelsens afgørelse af 14. december 2004
AFGØRELSE om, at oxidationsfaktoren for kul skal bestemmes på et EN
ISO 17025 akkrediteret laboratorium, ophæves.

Elsam Kraft A/S har ved brev af 7. januar 2005 påklaget Energistyrelsens afgørelse af 14. december 2004 om godkendelse af overvågningsplaner for CO₂ udledning fra Fynsværket, P-nr. 1005171544. Klagen angår et af Energistyrelsen fastsat vilkår om, at oxidationsfaktoren for kul skal bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Energistyrelsen meddelte dog samtidig dispensation fra vilkåret indtil 31. december 2007.

Energiklagenævnet bemærker, at klagen oprindeligt angik en række yderligere forhold ved Energistyrelsens afgørelse af 14. december 2004. Elsam Kraft A/S har imidlertid efterfølgende frafaldet disse klagepunkter. Klagen vedrører herefter alene ovennævnte klagepunkt.

Den påklagede afgørelse

Fra Energistyrelsens afgørelse af 14. december 2004 citeres:

"Godkendelse af overvågningsplan for udledning af CO₂

De har indsendt en overvågningsplan for produktionsenheden Fynsværket, P-nr.:1005171544 til godkendelse af Energistyrelsen, i medfør af Lov nr. 493 af 9. juni 2004 om CO₂-kvoter (kvote-loven).

Overvågningsplan for Fynsværket, P-nr: 1005171544 af 26.november 2004, suppleret ved materiale af 2. december 2004, kan godkendes af Energistyrelsen med følgende vilkår:

[...]

Vilkår for akkrediterede kontrolmålinger for flyve- og bundaske i forbindelse med bestemmelse af oxidationsfaktoren for kul

Det er en betingelse for godkendelse af overvågningsplanen at oxidationsfaktoren bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Der dispenseres indtil 31. december 2007, for så vidt angår kravet om, at oxidationsfaktor bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium, da opfyldelsen af kravet ventes at medføre urimeligt høje omkostninger i forhold til reduktionen af usikkerhed i opgørelsen.

[...]"

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 2 af 9

Klagen til Energiklagenævnet

Elsam Kraft A/S har ved brev af 7. januar 2005 til støtte for klagen anført, at selskabet ikke finder det acceptabelt, at oxidationsfaktoren forlanges bestemt på et akkrediteret laboratorium, idet beregningerne foretages bl.a. på baggrund af data bestemt på et akkrediteret laboratorium. Derudover indgår der en række faktorer i beregningerne, som intet har med akkrediterede laboratorier at gøre. Selskabet finder derfor, uanset dispensationen fra vilkåret frem til 31. december 2007, at kravet er unødvendigt og uacceptabelt.

Energistyrelsens bemærkninger til klagen

Energistyrelsen har ved brev af 4. marts 2005 hertil anført, at styrelsen ved sin afgørelse af 14. december 2004 har fulgt EU's retningslinier for overvågning og rapportering af drivhusgasser i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (DA), hvor det side 37, afsnit 8, anføres: "Det laboratorium, som anvendes til at bestemme oxidationsfaktoren eller de tilgrundliggende data, skal være akkrediteret i overensstemmelse med En ISO 17025 ("General requirements for the competence of testing and calibration laboratories)". Energistyrelsen har endvidere anført, at flyve- og bundaske er tilgrundliggende data for bestemmelse af oxidationsfaktoren. Styrelsen finder

derfor, at det påklagede vilkår er i overensstemmelse med EU's retningslinier.

Yderligere bemærkninger fra parterne

Elsam Kraft A/S har ved brev af 7. september 2005 supplerende anført, at Elsam Kraft A/S foretager en række beregninger til bestemmelse af CO₂-udledningen på basis af underliggende data i overensstemmelse med godkendte overvågningsplaner. En del af disse data er bestemt på EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Selskabet ønsker ikke beregningerne, herunder oxidationsfaktorer, udført under laboratoriets akkreditering. Endvidere har Elsam Kraft A/S anført, at det ikke fremgår af EU's retningslinier, at det skal være et akkrediteret laboratorium, der foretager bestemmelsen af oxidationsfaktoren, men at retningslinierne tværtimod åbner mulighed for, at virksomhederne selv kan foretage beregning af oxidationsfaktoren, hvis de til grundliggende data er bestemt på et akkrediteret laboratorium.

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 3 af 9

Energistyrelsen er ikke fremkommet med yderligere bemærkninger til sagen.

Supplerende oplysninger

Elsam Kraft A/S har den 25. november 2004 udarbejdet en plan for, hvordan Fynsværket overvåger udledning af CO₂. Som bilag 2 til denne overvågningsplan har Elsam Kraft A/S vedlagt en nærmere redegørelse for beregningsmetoden for oxidationsfaktoren. Endvidere har Elsam Kraft A/S ved mail af 2. december 2004 til Energistyrelsen fremsendt et notat af samme dato med yderligere oplysninger bl.a. om, hvorledes analyser foretages akkrediteret.

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har den 19. juni 2006 truffet afgørelse i en lignende sag (j.nr. 531-9), hvor Energi E2 A/S havde påklaget Energistyrelsens afgørelse af 21. december 2004 om godkendelse af overvågningsplan for CO₂-udledning fra Amagerværket. Klagen i denne sag angik et af styrelsen fastsat lignende vilkår om, at oxidationsfaktoren for kul skal bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Ved afgørelsen ophævede Energiklagenævnet vilkåret, idet det ikke fremgår af EU's retningslinier, at både de grundlæggende data og oxidationsfaktoren skal beregnes på et akkrediteret laboratorium.

Energiklagenævnets afgørelse er gengivet på nævnets hjemmeside: www.ekn.dk, hvortil der henvises.

Retsgrundlaget

Af Lov nr. 493 af 9. juni 2004 om CO₂-kvoter (kvoteloven) med senere ændringer fremgår det:

”§ 9. En produktionsenhed, som er omfattet af loven, må kun udlede CO₂, såfremt økonomi- og erhvervsministeren har med-

delt produktionsenhedens driftsleder tilladelse hertil. Driftsledere for produktionsenheder, som er sat i drift inden den 31. marts 2004,

skal indgive ansøgning om tilladelse til udledning af CO₂ på et af ministeren anvist ansøgningskema senest den 15. august 2004. Ansøgninger modtaget efter denne dato vil ikke blive taget i betragtning ved uddeling af kvoter efter bestemmelserne i §§ 17 og 18 for 1. periode, fra 2005 til 2008.

Stk. 1 [...]

Stk. 5. Ansøgning om tilladelse efter stk. 1 skal indeholde følgende:

...

3) En plan, der redegør for, hvordan driftslederen vil overvåge udledningen af CO₂, jf. § 28, stk. 3 og 4.”

”§ 28. Driftslederen er forpligtet til løbende at overvåge CO₂-udledningen fra produktionsenheder, som denne er ansvarlig for. Udledningen kan enten beregnes eller måles.

Stk. 2. Overvågningen skal ske i overensstemmelse med en plan herfor, som er godkendt af økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 3. [...]

Stk. 4. I godkendelsen af overvågningsplanen efter stk. 2 kan der stilles vilkår, som er begrundet i produktionsenhedens særlige forhold.”

Fra Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF artikel 14 citeres:

”

Artikel 14

Retningslinjer for overvågning og rapportering af emissioner

1. Efter proceduren i artikel 23, stk. 2, vedtager Kommissionen senest den 30. september 2003 retningslinjer for overvågning og rapportering af emissioner fra aktiviteterne i bilag I af de drivhusgasser, der er anført for de pågældende aktiviteter.

Retningslinjerne baseres på principperne for overvågning og rapportering i bilag IV.

2. Medlemsstaterne sørger for, at emissionerne overvåges i overensstemmelse med retningslinjerne.

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 4 af 9

3. Medlemsstaterne sørger for, at hver driftsleder for et anlæg til den kompetente myndighed rapporterer emissionerne fra det pågældende anlæg i hvert kalenderår efter udgangen af det pågældende år i overensstemmelse med retningslinjerne.”

Af Europa-kommissionens beslutning nr. 156 om retningslinjer for overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 29. januar 2004:

”Artikel 1

De i artikel 14 i direktiv 2003/87/EF omhandlede retningslinjer for overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner fra aktiviteterne i samme direktivs bilag I er opstillet i bilagene til denne beslutning. Retningslinjerne bygger på principperne i nævnte direktivs bilag IV.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 5 af 9

BILAG I

Generelle retningslinjer

1. INDLEDNING

Dette bilag indeholder de generelle retningslinjer for overvågning og rapportering af emissioner fra de aktiviteter, der anføres i bilag I til direktiv 2003/87/EF, herefter »direktivet«. Det drejer sig om emissioner af drivhusgasser, som er specificeret i relation til disse aktiviteter. I bilag II-XI findes yderligere retningslinjer for aktivitetsspecifikke udledninger.

[...]

3. PRINCIPPER FOR OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

[...]

Omkostningseffektivitet. Ved valg af overvågningsmetoder skal de forbedringer, der opnås gennem øget nøjagtighed, afvejes med de ekstra omkostninger. Ved overvågning og rapportering af emissioner skal der således stræbes efter den højest mulige detaljeringsgrad, medmindre dette er teknisk umuligt eller medfører urimeligt høje omkostninger. Selve overvågningsmetoden skal omfatte beskrivelser, hvor driftslederen får en enkel og logisk vejledning, hvor overlapning undgås, og hvor der tages hensyn til de eksisterende systemer ved anlægget.

[...]

10. BESTEMMELSE AF AKTIVITETSSPECIFIKKE DATA OG FAKTORER

[...]

10.2. Bestemmelse af aktivitetsspecifikke oxidationsfaktorer

Den procedure, som anvendes til at bestemme den aktivitetsspecifikke oxidationsfaktor for en bestemt brændselstype og et bestemt anlæg, herunder prøvetagningsproceduren, skal aftales med den kompetente myndighed forud for den rapporteringsperiode, som den vil blive anvendt i.

De procedurer, som anvendes til at bestemme repræsentative aktivitetsspecifikke oxidationsfaktorer (f.eks. undersøgelse af kulstofindholdet i sod, aske, spildevand og andre affaldsmaterialer eller biprodukter) for en bestemt aktivitet, skal baseres på relevante CEN-standarder, så snart disse er tilgængelige. Hvis CEN-standarderne ikke er tilgængelige, gælder ISO-standarderne eller de nationale standarder. Hvis der ikke findes gældende standarder, skal procedurerne så vidt muligt gennemføres i overensstemmelse med udkast til standarder eller industriens retningslinjer for bedste praksis.

Det laboratorium, som anvendes til at bestemme oxidationsfaktoren eller de tilgrundliggende data, skal være akkrediteret i overensstemmelse med EN ISO 17025 (»General requirements for the competence of testing and calibration laboratories«).

Ved bestemmelse af aktivitetsspecifikke oxidationsfaktorer fra materialepartier skal generelt accepteret praksis for repræsentativ prøvetagning anvendes. Driftslederen skal fremlægge bevis på, at de udledte oxidationsfaktorer er repræsentative og objektive.

Komplet dokumentation af de procedurer, som organisationen har anvendt til at bestemme oxidationsfaktoren, skal sammen med samtlige resultater opbevares og stilles til rådighed for den eller de personer, som verificerer emissionsrapporten.

[...]

BILAG II

Retningslinjer for forbrændingsemissioner fra aktiviteter som anført i bilag I til direktivet

1. AFGRÆNSNING OG FULDSTÆNDIGHED

De aktivitetsspecifikke retningslinjer i dette bilag skal anvendes til at overvåge drivhusgasemissioner fra fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt på mere end 20 MW (undtagen anlæg til forbrænding af farligt affald eller kommunalt affald) som anført i bilag I til direktivet og til at overvåge forbrændingsemissioner fra

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 6 af 9

andre aktiviteter som anført i bilag I til direktivet, i det omfang der refereres til dem i bilag III til XI til disse retningslinjer.

Overvågningen af drivhusgasemissioner fra forbrændingsprocesser skal både omfatte emissionerne fra forbrænding af alle brændsler ved anlægget og emissionerne fra vaskeprocesser til fjernelse af f.eks. SO₂. Emissioner fra forbrændingsmotorer til transportformål skal ikke overvåges og rapporteres. Alle drivhusgasemissioner fra forbrænding af brændsler ved et anlæg skal tilskrives dette anlæg, uanset om der »eksporteres« varme eller el til andre anlæg. Emissioner i tilknytning til frembringelse af varme eller el, som »importeres« fra andre anlæg, skal ikke tilskrives det anlæg, som modtager den.

[...]

2.1. Beregning af CO₂-emissioner

2.1.1. Forbrændingsemissioner

2.1.1.1. Generelle forbrændingsaktiviteter

CO₂-emissioner fra forbrændingskilder skal beregnes ved at gange energiindholdet i hvert enkelt anvendt brændsel med en emissionsfaktor og en oxidationsfaktor. For hvert brændsel skal følgende beregning foretages for hver aktivitet:

CO₂-emissioner = aktivitetsdata * emissionsfaktor * oxidationsfaktor

[...]

c) Oxidationsfaktor

Metodetrin 1

Der antages en referenceoxidationsværdi på 0,99 (svarende til omdannelse af 99 % af kulstoffet til CO₂) for alle faste brændsler. Denne værdi udgør 0,995 for alle øvrige brændsler.

Metodetrin 2

Hvad angår faste brændsler, udledes de aktivitetsspecifikke faktorer af driftslederen på grundlag af kulstofindholdet i aske, spildevand og andet affald samt biprodukter og andre ikke helt oxiderede kulstofemissioner i henhold til bestemmelserne i afsnit 10 i bilag I.

[...]"

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 7 af 9

Energiklagenævnets bemærkninger

Elsam Kraft A/S klager over, at Energistyrelsen stiller vilkår om, at oxidationsfaktoren for kul skal bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Det fremgår af sagen, at selskabet selv ønsker at beregne oxidations-

faktoren på baggrund af de akkrediterede data for restkulstofindholdet i flyve- og bundasken.

Hertil anfører Energistyrelsen, at flyve- og bundaske er tilgrundliggende data for bestemmelsen af oxidationsfaktoren, hvorfor det påklagede vilkår er i overensstemmelse med EU's retningslinier.

Energiklagenævnet bemærker, at Elsam Kraft A/S og Energistyrelsen er enige om, at flyve- og bundaske er tilgrundliggende data for bestemmelse af oxidationsfaktoren.

Ifølge det i sagen oplyste får Elsam Kraft A/S bestemt de tilgrundliggende data for beregningen af oxidationsfaktoren på et akkrediteret laboratorium.

Europa-kommissionens beslutning nr. 156 af 29. januar 2004 om retningslinjer for overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner fastsætter, at den valgte overvågningsmetode skal være omkostningseffektiv. Det vil sige, at de forbedringer, der opnås gennem nøjagtighed, skal afvejes med de ekstra omkostninger, der kan opstå.

Endvidere fremgår det af retningslinierne, at undersøgelse af sod, aske og spildevand kan være måder at bestemme oxidationsfaktoren på. Disse skal baseres på de relevante standarder. Det anføres ligeledes i retningslinierne, at det laboratorium, der anvendes til at bestemme oxidationsfaktoren eller de tilgrundliggende data, skal være ISO 17025 akkrediteret.

Det kan imidlertid ikke udledes af kommissionens retningslinier, at oxidationsfaktoren i det tilfælde, hvor de tilgrundliggende data bliver bestemt på et akkrediteret laboratorium, også skal beregnes på et akkrediteret laboratorium. Retningslinierne fastsætter alene, at oxidationsfaktoren *eller* tilgrundliggende data skal bestemmes på et akkrediteret laboratorium. Retningslinierne åbner således op for, at virksomheder selv kan beregne oxidationsfaktoren på grundlag af akkrediteret data for flyve- og bundaske.

Energistyrelsen har ikke overfor Energiklagenævnet anført nogen begrundelse for kravet om, at *både* oxidationsfaktoren *og* de tilgrundliggende data skal bestemmes på et akkrediteret laboratorium.

Efter det i sagen oplyste finder nævnet ikke, at der opnås en større nøjagtighed på en omkostningseffektiv måde ved at kræve, at både de til grundlæggende data og oxidationsfaktoren skal bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium. Hertil bemærker nævnet, at den af Elsam Kraft A/S fremsatte beregningsmetode for oxidationsfaktoren er i overensstemmelse med den i retningslinierne fastsatte beregningsmetode.

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Side 8 af 9

Vilkåret om, at oxidationsfaktoren skal beregnes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium, bør derfor ophæves.

Energiklagenævnets afgørelse

Vilkåret i Energistyrelsens afgørelse af 14. december 2004 om, at oxidationsfaktoren for kul skal bestemmes på et EN ISO 17025 akkrediteret laboratorium, ophæves.

24. august 2006

J.nr.: 531-2

Eksp.nr.: 26013

HCH-EKN

Sagen er blevet behandlet ved skriftlig votering.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 34, stk. 1, i lov nr. 493 af 9. juni 2004 om CO₂-kvoter med senere ændringer.

Side 9 af 9

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnformand

/ Henrik Chieu
Sekretariatschef